

EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLS

**PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS
LIETU PĀRVALDE**

**POLITIKAS ZIŅOJUMS
PAR MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA
SITUĀCIJU LATVIJĀ
2006.GADĀ**

Rīga, 2007.gada maijā

SATURA RĀDĪTĀJS

ANOTĀCIJA	3
1. POLITISKĀ ATTĪSTĪBA LATVIJĀ MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA JOMĀ	4
1.1. POLITISKĀS SISTĒMAS STRUKTŪRA	4
1.2. BŪTISKĀKĀS POLITISKĀS PĀRMAIŅAS	6
1.3. BŪTISKĀS POLITIKĀS DEBATES UN POLITISKO JAUTĀJUMU ATTĪSTĪBA	7
2. LIKUMDOŠANAS ATTĪSTĪBA MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA JOMĀ	11
2.1. TIESĪBU SISTĒMAS VISPĀRĒJĀ STRUKTŪRA	11
2.2. LIKUMDOŠANAS PILNVEIDOŠANA	12
a) MIGRĀCIJA	12
b) IECEĻOŠANAS JOSLAS UN ROBEŽKONTROLE	21
c) BĒGLU AIZSARDZĪBA UN PATVĒRUMS	22
d) PILSONĪBA UN NATURALIZĀCIJA	24
e) NELEGĀLĀ MIGRĀCIJA	24
f) ATGRIEŠANA	25
3. EIROPAS SAVIENĪBAS LIKUMDOŠANAS IEVIEŠANA	26
3.1. PATVĒRUMS	26
3.2. MIGRĀCIJA	30
4. CITI POLITISKIE NOTIKUMI	37
IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS	38

ANOTĀCIJA

Politikas ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā 2006.gadā sniedz pārskatu par migrācijas un patvēruma politikas un likumdošanas attīstību un izmaiņām Latvijā 2006.gadā.

Šī ziņojuma nolūks ir atspoguļot galvenās politiskās izmaiņas migrācijas un patvēruma jomā Latvijā. Ziņojums ietver sevī divus galvenos uzdevumus – salīdzinošā perspektīvā dokumentēt Eiropas likumdošanas stāvokli un Eiropas politisko notikumu ietekmi Latvijā, kā arī aprakstīt nacionālās likumdošanas attīstību un administratīvo praksi, kā arī politiskās un publiskās debates migrācijas un patvēruma jomā.

Pētījums izstrādāts, pamatojoties uz Eiropas Komisijas izstrādāto un Eiropas migrācijas tīkla nacionālo kontaktpunktu pieņemto specifikāciju un struktūru.

Eiropas migrācijas tīkls izveidots, lai nodrošinātu Eiropas Kopienu, dalībvalstis un sabiedrību ar reālu, drošu un salīdzināmu informāciju par migrācijas un patvēruma situāciju Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs. Eiropas migrācijas tīkla nacionālie kontaktpunkti tika nozīmēti, lai vāktu un analizētu informāciju par migrācijas un patvēruma procesiem dalībvalstīs. Kā Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts nozīmēta Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.

Šī politikas ziņojuma izstrādē piedalās 13 Eiropas migrācijas tīklā iesaistīto dalībvalstu kontaktpunkti. Visu nacionālo ziņojumu rezultāti tiks apkopoti sintēzes ziņojumā, veicot salīdzināšanu, lai noteiktu tendences un pārraudzītu politiskos notikumus migrācijas un patvēruma jomā.

Ziņojuma pirmajā daļā tiek apskatīti politiskie notikumi migrācijas un patvēruma jomā, ietverot politiskās sistēmas vispārējo struktūru, galvenos politiskos notikumus, politiskās debates.

Otrajā daļā tiek apskatīta attīstība un izmaiņas likumdošanā migrācijas un patvēruma jomā. Tas sevī ietver tiesību sistēmas vispārējo struktūru, kā arī attīstību un izmaiņas nacionālajā likumdošanā.

Trešajā daļā apskatīts Eiropas Savienības likumdošanas ieviešanas progress nacionālajā likumdošanā un administratīvajā praksē.

Ceturtajā, pēdējā daļā apskatīti citi politiskie notikumi, kas tieši skar migrācijas un patvēruma procesus.

Kopējais darba apjoms – 42 lapas.

1. POLITISKĀ ATTĪSTĪBA LATVIJĀ MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA JOMĀ

1.1. Politiskās sistēmas struktūra.

Migrācijas un patvēruma jautājumu regulējums to kompleksā un daudzšķautņainā rakstura dēļ atrodas vairāku Latvijas valsts pārvaldes iestāžu – Iekšlietu ministrijas, Ārlietu ministrijas, Labklājības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Tieslietu ministrijas un Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijās lietās sekretariāta – kompetencē, katrai no iepriekš minētajām institūcijām esot atbildīgai par noteiktu ar migrācijas un patvēruma jomu saistītu jautājumu loku.

Iekšlietu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde Iekšlietu nozarē, kuras viena no apakšnozarēm ir migrācija, kas arī izstrādā un īsteno politiku migrācijas jomā, kā arī Latvijas Republikas valsts robežas apsardzībā.

Divu Iekšlietu ministrijas padotībā esošo institūciju – **Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes** un **Valsts robežsardzes** – kompetencē ir politiku veidošana un īstenošana migrācijas un patvēruma jomā.

Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumos Nr.811 „Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nolikums”¹ noteikts, ka Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir Iekšlietu ministrijas pārraudzības iestāde, kuras kompetencē ietilpst valsts migrācijas politikas īstenošana, tai skaitā, repatriācijas un patvēruma politikas izstrādāšana un realizēšana, un personu apliecinošo un ceļošanas dokumentu izdošana.

Atbilstoši spēkā esošajiem Latvijas normatīvajiem aktiem, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde īsteno valsts migrācijas un patvēruma politiku, nosaka personu tiesisko statusu valstī, veic iedzīvotāju uzskaiti, izsniedz personu apliecinošus un ceļošanas dokumentus.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē 1999.gadā izveidots patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs, kura uzdevums ir patvēruma meklētāju izmitināšana, garantējot patvēruma meklētājiem mājokli laikā, kamēr viņu lietas tiek izskatītas un pieņemts lēmums, veicinot viņu pielāgošanos Latvijas sabiedrībā, kā arī nodrošinot viņu sociālo pamatvajadzību apmierināšanu un cilvēktiesību pamatprincipu ievērošanu.

¹ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.811 „Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.160, 06.10.2006.

Valsts robežsardzes funkcijas migrācijas un patvēruma jomā ir noteiktas 1997.gada 27.novembrī pieņemtā Robežsardzes likuma² 13.pantā, kas paredz robežsardzes pilnvaras kontrolēt, kā tiek ievēroti noteikumi par ārzemnieku ieceļošanu, uzturēšanos, izceļošanu un tranzītu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī savas kompetences ietvaros veikt migrācijas un patvēruma jomu regulējošos normatīvos aktos paredzētās darbības.

Ārlietu ministrijas kompetencē ir migrācijas un patvēruma jautājumu ārējā dimensija kopumā, tas ir, attiecības ar trešajām valstīm (ne Eiropas Savienības dalībvalstīm), kā arī jautājumi, kas saistīti ar migrācijas un attīstības politiku.

Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments savas kompetences ietvaros sadarbojas arī ar lekšlietu ministrijas atbildīgajām struktūrvienībām un ārvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām ārzemnieku izraidīšanas jautājumos; koordinē sadarbību starp Latvijas Republikas diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām un kompetentajām institūcijām pilsonības jautājumos.

Tie migrācijas jautājumi, kas saistīti ar ekonomisko migrāciju darba tirgus un tautsaimniecības vajadzībām, atrodas **Labklājības ministrijas**, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 27.janvāra noteikumiem Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums”³ ir vadošā valsts pārvaldes iestāde darba, sociālās aizsardzības un dzimumu līdztiesības jomā, un **Ekonomikas ministrijas**, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.238 „Ekonomikas ministrijas nolikums”⁴ izstrādā un īsteno tautsaimniecības struktūrpolitiku, pārziņā.

Ar migrantu integrāciju saistīto jautājumu regulējums atrodas **Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta** kompetencē.

Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta darbības mērķis ir izveidot vienotu sistēmu, lai palīdzētu atgriezties dzimtenē ikvienam latvietim un Latvijas pilsonim, kurš to vēlas, un sekmētu viņa integrāciju Latvijas sabiedrībā; radīt sistēmu sadarbības uzturēšanai un stiprināšanai ar tautiešiem ārzemēs; sniegt palīdzību tiem cilvēkiem, kuri pēc valsts neatkarības atjaunošanas nevēlas integrēties Latvijas sabiedrībā un domā par atgriešanos etniskajā dzimtenē

² Robežsardzes likums, Latvijas Vēstnesis Nr.329/330, 16.12.1997.

³ Ministru kabineta 2004.gada 27.janvāra noteikumi Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.16, 30.01.2004.

⁴ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.238 „Ekonomikas ministrijas nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.70, 13.05.2003.

un dzīvi citā valstī. Šī mērķa sasniegšanai ir noteikti trīs galvenie rīcības virzieni - atbalsts repatriantiem, kuri pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā, atbalsts personām, kuras vēlas izceļot no Latvijas, kā arī sadarbība ar tautiešiem ārzemēs. Saskaņā ar valdības rīcības plānā noteikto, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariātam līdz 2009. gada beigām jāizstrādā arī politikas dokuments trešo valstu pilsoņu integrācijas jomā.

Tieslietu ministrijas pakļautībā esošās **Naturalizācijas pārvaldes** darbības mērķis saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 22.februāra noteikumiem Nr.137 „Naturalizācijas pārvaldes nolikums”⁵ ir īstenot valsts politiku Latvijas pilsonības jomā, izskatot pilsonības pretendentu iesniegumus, organizējot pārbaudes pirms pilsonības piešķiršanas, izskatot personu iesniegumus par atteikšanos no Latvijas pilsonības, pieņemot lēmumu par personas atzīšanu par Latvijas pilsonību zaudējušu vai par atteikumu atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu.

1.2. Būtiskākās politiskās pārmaiņas.

Latvija ir demokrātiska parlamentāra republika, kur atbilstoši Konstitūcijai (Satversmei) Latvijas Republikas parlamenta jeb Saeimas vēlēšanas notiek ik pēc četriem gadiem. Saskaņā ar 1993.gada 15.jūlijā pieņemto Ministru kabineta iekārtas likumu⁶ valdība savus pienākumu sāk pildīt pēc tam, kad to uzticības balsojumā ir atbalstījusi Saeima.

Pārskata perioda laikā - 2006.gada 7.oktobrī - notika kārtējās (devītās) Saeimas vēlēšanas, pēc kurām 2006.gada 7.novembrī tika apstiprināta valdība. Lai gan formāli tas ir jauns Ministru kabinets, tā sastāvs praktiski sakrīt ar iepriekšējā Ministru kabineta sastāvu, jo iepriekš parlamenta pozīcijā esošās partijas spēja gūt uzvaru vēlēšanās, tā nodrošinot sev iespēju arī turpmāk veidot valdību. Tādējādi 2004.gada 2.decembrī pirmo reizi Saeimas uzticību guvušais Aigars Kalvīša (Tautas partija) vadītais labēji centriskais Ministru kabinets tika vēlreiz apstiprināts 2006.gada 7.novembrī.

Tomēr jāuzsver, lai gan vēlēšanu rezultāti nemainīja Ministru kabinetu veidojošās partijas, citāds ir ministru portfeļu sadalījums. Kaut gan politiskā vadība tika nomainīta trijās no institūcijām, kas atbildīgas par migrācijas un patvēruma jomām – Iekšlietu ministrijā, Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās

⁵ Ministru kabineta 2005.gada 22.februāra noteikumi Nr.137 „Naturalizācijas pārvaldes nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.33, 25.02.2005.

⁶ Ministru kabineta iekārtas likums, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 19.08.1993.

sekretariātā un Ekonomikas ministrijā –, tikai vienā no gadījumiem (Ekonomikas ministrijā) jaunais ministrs pārstāv no iepriekšējā ministra atšķirīgu politisko partiju.

Ministru kabinetam saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 5.pantu un 1994.gada 28.jūlija likuma „Saeimas Kārtības rullis”⁷ 27.panta 1.punktu ir jāizstrādā valdības deklarācija, kurā tiek definētas valdības darbības prioritātes un mērķi.

Abu valdību, kas darbojās pārskata perioda laikā, valdību deklarācijās migrācijas un patvēruma jautājumi gandrīz netiek minēti. 2004.gada 2.decembrī apstiprinātās valdības Deklarācijā par A.Kalvīša vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību⁸ par migrāciju tiek runāts ļoti netieši un sporādiski, akcentējot nepieciešamību uzturēt saikni ar latviešu diasporu ārvalstīs, stiprināt Eiropas Savienības ārējo robežu drošību un uzlabot cīņu pret nelegālo imigrāciju.

Savukārt Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību⁹, kas nosaka 2006.gada 7.novembrī apstiprinātās otrās A.Kalvīša valdības mērķus, migrācijas jautājumiem veltīta daudz lielāka vērība.

Pirmkārt, kā vienu no risinājumiem demogrāfiskās krīzes pārvarēšanai Ministru kabinets sola definēt skaidru un valsts interesēm atbilstošu migrācijas un re-emigrācijas politiku, kas izpaudīsies valsts vadāmu migrācijas procesu īstenošanā, tai skaitā izmantojot augstas kvalifikācijas speciālistu apmācību Latvijas augstskolās, lai nepieļautu nekontrolētu un nelegālu migrāciju.

Otrkārt, deklarācija paredz nepieciešamību, sadarbojoties ar citu valstu tiesībsargājošajām institūcijām, kā arī, piedaloties starptautiskās operācijās, nodrošināt efektīvu nelegālās migrācijas apkarošanu un garantēt Šengenas līguma prasību izpildi un ārējo robežu nostiprināšanu.

Treškārt, kā viens no mērķiem tiek nosaukta arī nepieciešamība apzināt riskus un izstrādāt valsts politiku legālo migrantu un bēgļu integrācijas jomā.

1.3. Būtiskās politiskās debates un politisko jautājumu attīstība.

Lai gan ar migrāciju un patvērumu saistītie jautājumi neatrodas ne Latvijas politiskās, ne sabiedriskās dienaskārtības augšgalā, tomēr pārskata perioda laikā debates par atsevišķiem migrācijas aspektiem ir notikušas.

⁷ Saeimas Kārtības rullis, Latvijas Vēstnesis Nr.96, 18.08.1994.

⁸ Deklarācija par A.Kalvīša vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību. Sk. internetā <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/vesture/kalvisa-valdiba/deklaracija-kalvitis/>

⁹ Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību. Sk. internetā <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/darbibu-reglamentejosie-dokumenti/deklaracija/>

Vispirms šajā kontekstā jāmin vairāki 2006.gada laikā izstrādātie vidēja termiņa politikas plānošanas dokumenti, kuros atzīts migrācijas jautājumu nozīmīgums.

2006.gada 31.janvārī pieņemta programma „**Vienotās patvēruma un migrācijas vadības sistēma 2006.-2009.gadam**”¹⁰ ar mērķi nodrošināt Latvijas nacionālajām interesēm un Eiropas Savienības vienotās migrācijas politikas prasībām atbilstošas migrācijas politikas īstenošanu un noteikt stratēģiskās attīstības virzienus migrācijas procesu kontrolē iesaistīto institūciju attīstībai.

Šīs programmas izstrāde bija saistīta ar nepieciešamību gūt politisku akceptu migrācijas politikas pamatprincipiem, nodrošināt visu migrācijas procesu kontrolē iesaistīto institūciju koordinētu un mērķtiecīgu attīstību, izvirzot vienotas prioritātes un nosakot uzdevumus to sasniegšanai. Vienlaikus šādas programmas izveide bija nepieciešama, lai nodrošinātu Latvijas migrācijas procesus kontrolējošo dienestu sekmīgu darbību, līdzdarbojoties Eiropas Savienības vienotās migrācijas politikas īstenošanā.

Šajā programmā noteikti uzdevumi likumdošanas un institucionālajā jomā, kā arī tehniskā nodrošinājuma jautājumos un attīstīts vienots redzējums par iesaistīto dienestu attīstības prioritātēm migrācijas jomā. Programmā aplūkoti īstermiņa un ilgtermiņa legālās migrācijas, nelegālās migrācijas, patvēruma, personu apliecinošu dokumentu izsniegšanas un ārvalstnieku integrācijas jautājumi, bet nav skarti jautājumi, kas saistīti tieši ar robežu kontroli. Programmā ietverts situācijas raksturojums, analīze, prognozes, noteikti plānotie rezultāti un uzdevumi rezultātu sasniegšanai laika plānojumā, paredzot to īstenošanai nepieciešamo finansējumu.

Jāmin arī divi citi iepriekš izstrādāti politikas plānošanas dokumenti, kas saistīti ar migrācijas kontroli – pirmkārt, migrācijas procesu kontrolē iesaistīto institūciju sadarbības principi noteikti 2003.gada 20.maijā Ministru kabinetā apstiprinātajā Integrētajā Latvijas robežas vadības stratēģijā 2003.-2007.gadam¹¹ un Valsts robežsardzes attīstības koncepcijā 2001. – 2005. gadam¹², kas apstiprināta 2001.gada 31.martā.

¹⁰ Ministru kabineta 01.02.2006. rīkojums Nr.60 „Par vienotās patvēruma un migrācijas vadības sistēmas attīstības programmu 2006. – 2009. gadam”, Latvijas Vēstnesis Nr.21, 03.02.2006.

¹¹ Integrētā Latvijas robežas vadības stratēģija 2003.-2007.gadam. Sk. internetā <http://ppd.mk.gov.lv/ui/DocumentContent.aspx?ID=4080>

¹² Valsts robežsardzes attīstības koncepcija 2001. – 2005. gadam. Sk. internetā <http://ppd.mk.gov.lv/ui/DocumentContent.aspx?ID=1405>

Savukārt 2006.gada 30.maijā pieņemtajās Latvijas Ārpolitikas pamatnostādņēs 2006 – 2010.gadam¹³ norādīta nepieciešamība stiprināt cīņu pret nelegālo migrāciju.

2006.gada laikā aktualizējās diskusija par migrāciju nodarbinātības kontekstā, jo pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā liela daļa Latvijas iedzīvotāju devušies darba gaitās uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas kopā ar negatīvām demogrāfiskām tendencēm ir radījis darbaspēka trūkumu Latvijas darba tirgū un nākotnē var kavēt tautsaimniecības attīstību.

Līdz ar to politiskajā un arī sabiedriskajā diskursā, no vienas puses, pastiprinās diskusijas gan par nepieciešamajiem pasākumiem, lai regulētu darbaspēka emigrāciju, stimulējot cilvēkus darbaspējas vecumā palikt Latvijā, kā arī izstrādāt mehānismus un radīt apstākļus, kas veicinātu darbaspēka re-emigrāciju, un, no otras puses, arvien lielāka vērība tiek pievērsta darbaspēka no trešajām valstīm piesaistīšanas jautājumiem.

Lai gan pašreiz ekonomisko imigrantu skaits Latvijā ir relatīvi neliels, labi pārvaldīta trešo valstu darbaspēka piesaistīšana tiek nosaukta kā viens no darbaspēka trūkuma risinājumiem. Šī iemesla dēļ 2006.gadā tika izveidota starpinstitucionāla darba grupa, kas sastāv no kompetento iestāžu pārstāvjiem, ar mērķi „izvērtēt nepieciešamību veicināt trešo valstu pilsoņu uzņemšanu Latvijā nodarbinātības nolūkā un izstrādāt iespējamus risinājuma variantus darbaspēka piedāvājuma palielināšanai situācijā, ja tiek konstatēts būtisks darbaspēka trūkums, kas nelabvēlīgi ietekmē ekonomiskās izaugsmes tempus”. Darba grupa izstrādāja „Konceptiju par migrācijas politiku nodarbinātības nolūkā”, kurā tiek detalizēti izklāstīta problēmas būtība un aktualitāte un piedāvāti trīs iespējamie risinājuma varianti. Uz šī politikas plānošanas dokumenta pamata notiks tālākas diskusijas par migrācijas lomu nodarbinātības problēmu risināšanā.

Vairāk par šīs koncepcijas mērķi un attīstības gaitu minēts daļā par likumdošanas attīstību.

Otrs jautājums, kas publiskajā telpā izraisījis plašu rezonansi, saistīts ar migrantu no trešajām valstīm integrāciju un sabiedrībā valdošo zemo iecietības līmeni pret tiem. Masu mediju pievērsta lielā uzmanība 2005.gadā no Somālijas

¹³ Latvijas Ārpolitikas pamatnostādnes 2006. – 2010.gadam. Sk. internetā <http://www.am.gov.lv/lv/Arpolitika/pamatnostadnes/>

Latvijā ieradušos septiņu patvēruma meklētāju gaitām, kā arī mediju plaši atspoguļotā ļoti diferencētā sabiedrības attieksme pret migrantiem veicināja diskusijas par to, cik toleranti pret iebrucējiem ir Latvijas iedzīvotāji. Vienlaikus tas norādīja uz nepieciešamību meklēt risinājumus iecietības līmeņa celšanai Latvijā un migrantu integrācijas politikas attīstībai.

2. LIKUMDOŠANAS PILNVEIDOŠANA MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA JOMĀ

2.1. Tiesību sistēmas vispārējā struktūra.

Pirmos lēmumus migrācijas jomā pēc neatkarības atgūšanas Latvijas Republikas Augstākā Padome un Ministru Padome pieņēma jau 1991.gadā, lai nodrošinātu valstiskās neatkarības nostiprināšanu un nosargāšanu: 1991.gada 27.marta Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Republikas Ministru Padomes Migrācijas lietu pārvaldes departamenta izveidošanu"¹⁴ un 1991.gada 8.oktobra Ministru Padomes lēmums Nr.266 "Par imigrantu pierakstīšanās pagaidu pārtraukšanu"¹⁵.

1992.gada 9.jūnijā Latvijas Republikas Augstākā Padome pieņēma un 1992.gada 1.jūlijā stājās spēkā likums "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā"¹⁶. Ar šo likumu tika noteikta imigrācijas politika. Likumu ietekmēja nacionālās intereses, jo Latvija tikai nesen bija atguvusi neatkarību no (bijušās) PSRS¹⁷. Latvijas likumdošanas harmonizēšana ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izvirzīja jaunas prasības imigrācijas jomā, tādēļ tika izstrādāts un 2002.gada 31.oktobrī Saeimā pieņemts Imigrācijas likums¹⁸, kas stājās spēkā 2003.gada 1.maijā. Likums izstrādāts atbilstoši starptautiskajiem cilvēktiesību dokumentiem un nozīmēja jaunus uzdevumus un noteikumus migrācijas kontrolē iesaistīto institūciju darbā. Šī likuma mērķis ir noteikt ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus tur apsardzībā Latvijā un izraida no tās, lai nodrošinātu starptautiskajām tiesību normām un Latvijas valsts interesēm atbilstošas migrācijas politikas īstenošanu. Imigrācijas likums pilnībā atbilst Eiropas Savienības prasībām un nepārtraukti tiek pilnveidots¹⁹.

2002.gada 7.martā Saeimā pieņemts un 2002.gada 1.septembrī stājās spēkā jaunais Patvēruma likums²⁰, kas nomainīja 1997.gada 19.jūnijā pieņemto likumu „Par

¹⁴ 1991.gada 27.marta Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Republikas Ministru Padomes Migrācijas lietu pārvaldes departamenta izveidošanu", Ziņotājs Nr.21, 1991.06.06.

¹⁵ 1991.gada 8.oktobra Ministru Padomes lēmums Nr.266 "Par imigrantu pierakstīšanās pagaidu pārtraukšanu", AP MP Nr.7, 1991.10.25.

¹⁶ Likums "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā", LR Augstākās padomes un Valdības Ziņotājs Nr.27/28, 1992

¹⁷ Roze M., Migrācijas politika Latvijā, Latvija Eiropas Savienībā, Nr.1, Eiropas Savienības informācijas aģentūra, 2006.gada februārī, 10.lpp

¹⁸ Imigrācijas likums, Latvijas Vēstnesis Nr.169, 20.11.2002.

¹⁹ Roze M., Migrācijas politika Latvijā, Latvija Eiropas Savienībā, Nr.1, Eiropas Savienības informācijas aģentūra, 2006.gada februārī, 10.lpp

²⁰ Patvēruma likums, Latvijas Vēstnesis Nr.48, 27.03.2002.

patvēruma meklētājiem un bēgļiem Latvijas Republikā”²¹. Patvēruma likums nosaka personu tiesības saņemt Latvijas Republikā patvērumu, iegūt bēgļa statusu, alternatīvo statusu vai pagaidu aizsardzību. Šajā likumā noteikts progresīvāks regulējums bēgļu un patvēruma meklētāju tiesību aizsardzībā. Likumā ietverta norma, kas paredz pagaidu aizsardzību personu grupām, kas uz laiku bruņoto konfliktu dēļ ir spiestas atstāt savu dzīvesvietu. Šobrīd ir izstrādāts jauns likumprojekts „Par patvērumu Latvijas Republikā”, kas 2006.gada 14.septembrī izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē un nodots tālāk saskaņošanai atbildīgajām ministrijām un citām iesaistītajām institūcijām.

Pilsonības likums²², kas Saeimā pieņemts 1994.gada 22.jūlijā un stājās spēkā 1994.gada 25.augustā, nosaka procedūru, kādā veidā visi Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji var kļūt par pilsoņiem, kā arī kritērijus, kas jāievēro pilsonības iegūšanas pretendentiem, lai viņi varētu pilnvērtīgi piedalīties valsts sabiedriskajā dzīvē.

2.2. Likumdošanas pilnveidošana

a) Migrācija

2006.gada 4.februārī stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 31.janvārī pieņemtie noteikumi Nr.84 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”²³. Noteikumi nosaka valsts nodevas likmes (latos) par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem, kā arī valsts nodevas maksāšanas kārtību un personas, kuras atbrīvotas no valsts nodevas samaksas.

Ministru kabineta noteikumi izstrādāti, jo iepriekšējos Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.214 “Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”²⁴ nebija noteikts, ka Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņu ģimenes locekļi, kas nav Eiropas

²¹ Likums „Par patvēruma meklētājiem un bēgļiem Latvijas Republikā”, Latvijas Vēstnesis Nr.171/174, 04.07.1997.

²² Pilsonības likums, Latvijas Vēstnesis Nr.93, 11.08.1994.

²³ Ministru kabineta 2006.gada 31.janvāra noteikumi Nr.84 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.21, 03.02.2006.

²⁴ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.214 “Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.65, 30.04.2003.

Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņi, tiek atbrīvoti no valsts nodevas par vīzas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu, ja viņi šķērso Latvijas teritoriju tranzītā kopā ar ģimenes locekli – Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts pilsoni vai ieceļo Latvijā Republikā, lai uzturētos kopā ar ģimenes locekli – Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts pilsoni.

Iekšlietu ministrija **2006.gada 29.jūnijā** pieteica izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē Ministru kabineta noteikumu projektu „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”. Noteikumos noteikti valsts nodevas apmēri par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Noteikumi paredz atbrīvot no valsts nodevas maksas par termiņuzturēšanās atļaujai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu ārzemniekus, kas atzīti par cilvēku tirdzniecības upuriem. Ar šiem noteikumiem tiek ieviesta Eiropas Kopienas direktīva 2004/81/EK²⁵ par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm.

Savukārt, lai ieviestu Eiropas Kopienas direktīvu 2004/38/EK²⁶ par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, no valsts nodevas maksas tiek atbrīvoti Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kuri iesnieguši izskatīšanai dokumentus reģistrācijas apliecības vai uzturēšanās atļaujas saņemšanai un uzturēšanās atļaujas

²⁵ Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, Oficiālais Vēstnesis L 261, 06.08.2004., 19-23 lpp.

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr.1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, Oficiālais Vēstnesis L 158, 30.04.2004., 77-123 lpp.

atjaunošanai, ja tiek mainīts ceļošanas dokuments. Tāpat noteikumos iekļauta sadaļa par valsts nodevas apmēru par Eiropas Kopienas patstāvīgā iedzīvotāja Latvijas Republikā statusa saņemšanai iesniegto dokumentu izskatīšanu, kuras ieviešana noteikta likumā „Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā”.

Minētie noteikumi²⁷ Ministru kabinetā pieņemti 2007.gada 13.februārī un stājās spēkā 2007.gada 17.februārī.

2006.gada 1.martā stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 14.februārī pieņemtie noteikumi Nr.149 „Noteikumi par valstīm, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, nepieciešams veikt papildu pārbaudi, kā arī nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā”²⁸. Noteikumi paredz, ka ar 2006.gada 1.martu tikai 16 valstu pilsoņiem būs nepieciešama vīza, ieceļojot Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā, ja kruīza kuģis uzturas ostā mazāk par 72 stundām.

Izvērtējot iespējamos riskus, noteikumos papildus paredzēts, ka vīza nav nepieciešama tiem sarakstā minēto 16 valstu pilsoņiem, kuriem ir derīga Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts, ASV, Andoras, Japānas, Kanādas, Lihtenšteinas, Monako, Sanmarino, Šveices vai Vatikāna izsniegta uzturēšanās atļauja, kas garantē tiesības atgriezties tajā valstī, kura izsniegusi uzturēšanās atļauju. Tādējādi tiek paplašināts to ārzemnieku loks, uz kuriem attiecināta bezvīzu ieceļošana kruīza kuģa pasažiera statusā, un tādējādi veicināta tūrisma attīstība.

2006.gada 11.aprīlī Ministru kabinetā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.183 "Ielūgumu apstiprināšanas kārtība”²⁹.

Grozījumi izstrādāti, lai nodrošinātu Imigrācijas likumā noteikto (4.panta deviņtajā un desmitajā daļā un pārejas noteikumu 11.punktā) Ministru kabinetam doto

²⁷ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.

²⁸ Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumi Nr.149 „Noteikumi par valstīm, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, nepieciešams veikt papildu pārbaudi, kā arī nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā”, Latvijas Vēstnesis Nr.31, 22.02.2006.

²⁹ Ministru kabineta 2006.gada 11.aprīļa noteikumi Nr.279 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.183 "Ielūgumu apstiprināšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.60, 13.04.2006.

uzdevumu izpildi. Tas ir, Ministru kabinets nosaka to valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, nepieciešams veikt papildu pārbaudi, kā arī nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā.

2006.gada 22.jūnijā Saeimā pieņemts likums "Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā"³⁰, kas stājās spēkā 2006.gada 21.jūlijā. Likums ievieš jaunu statusu – Eiropas Kopienas pastāvīgais iedzīvotājs – un tas sniedz statusu ieguvušajiem Latvijas nepilsoņiem vai ārzemniekiem atvieglojumus attiecībā uz uzturēšanos citās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Latvijas Republikā Eiropas Kopienas pastāvīgie iedzīvotāji bauda tādas pašas tiesības kā jebkurš Latvijas nepilsonis vai ārzemnieks ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju. Tāpat kā līdz šim, statusu ieguvušajai personai nebūs atvieglojumu vīzu režīmā ar Eiropas Savienības valstīm, tomēr būs atvieglojumi attiecībā uz uzturēšanos citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Statuss dod tiesības pieprasīt uzturēšanās atļauju, uzturoties dalībvalstī, un pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju arī gadījumā, ja personai ir pietiekams iztikas nodrošinājums un nav citu iemeslu uzturēties šajā valstī. Turklāt, pēc viena gada uzturēšanās Eiropas Savienības dalībvalstī, varēs strādāt pie jebkura darba devēja, nevis kā līdz šim pie tā darba devēja, ar kuru sākotnēji noslēgts darba līgums. Jaunais likums izstrādāts, lai ievērotu Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvā 2003/109/EK³¹ par trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, kas stājās spēkā 2006.gada 23.janvārī, noteiktās normas, kas paplašina trešo valstu pilsoņu, kuri ilgstoši uzturas Eiropas Savienībā, tiesības.

2006.gada 21.jūlijā stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 18.jūlijā pieņemtie noteikumi Nr.586 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi”³². Ministru kabineta noteikumos noteikta Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņu (turpmāk – Savienības pilsoņi) un viņu ģimenes

³⁰ Likums "Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā", Latvijas Vēstnesis Nr.107, 07.07.2006.

³¹ Padomes 2003.gada 25.novembra Direktīva 2003/109/EK par trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, Oficiālais Vēstnesis L 016, 23.01.2004, 44. – 53.lpp

³² Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumi Nr.586 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi”, Latvijas Vēstnesis Nr.586, 20.07.2006.

locekļu ieceļošanas kārtība; definēti nosacījumi, kādi jāievēro, ja Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi vēlas uzturēties Latvijas Republikā ilgāk kā 90 dienas; noteikta kārtība, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi var iegūt tiesības uz pastāvīgu uzturēšanos Latvijas Republikā; definēti uzturēšanās ierobežojumi Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem; noteikta Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu izraidīšanas kārtība.

Noteikumi izstrādāti, jo 2006.gada 30.aprīlī spēkā stājās Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.

2006.gada 10.augustā Valsts sekretāru sanāsmē izsludināts Iekšlietu ministrijas sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par kārtību, kādā tiek veikta pieejamās informācijas pārbaude, izskatot ārzemnieka vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasījuma dokumentus”. Noteikumi izstrādāti pamatojoties uz Imigrācijas likumu (4.panta astotā daļa), kas paredz, ka Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā amatpersona, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju ārzemniekam, kurš ir Imigrācijas likuma 4.panta deviņtajā daļā minētajā sarakstā iekļautas valsts pilsonis, vai ārzemniekam, kuram ārvalstī piešķirts bezvalstnieka vai bēgļa statuss, amatpersona pārbauda pieejamo informāciju par to, vai ārzemnieka ieceļošana neradīs draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Minētie noteikumi³³ pieņemti Ministru kabineta sēdē 2007.gada 13.februārī un stājās spēkā 2007.gada 17.februārī.

Šie Ministru kabineta noteikumi ļauj Drošības policijai un Satversmes aizsardzības birojam savlaicīgi un pilnvērtīgi veikt personu pārbaudi, nodrošina iespēju kontrolēt jebkuru vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas procesa posmu, tai skaitā ielūgumu vīzu saņemšanai un izsaukumu uzturēšanās atļaujas saņemšanai pārbaudi, kā neatņemamu vīzu un uzturēšanās atļauju izsniegšanas procesa sastāvdaļu, efektīvi nodrošinot to kompetencē esošo pretterorisma pasākumu realizāciju. Ministru kabineta noteikumi pilnveido sadarbību starp migrācijas procesa kontrolē iesaistītajām iestādēm un kopumā optimizē vīzu izsniegšanas procesu, kā arī veicina iespēju novērst teroristiski tendētu ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā.

³³ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.107 „Noteikumi par kārtību, kādā tiek veikta pieejamās informācijas pārbaude, izskatot ārzemnieka vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasījuma dokumentus”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.

Valsts sekretāru sanāksmē **2006.gada 31.augustā** izsludināti Iekšlietu ministrijas sagatavotie grozījumi noteikumos par vīzām, lai atvieglotu vīzu izsniegšanu ārzemniekiem, galvenokārt tiem, kas Latvijas Republikā ieceļo darījumu nolūkā, tas ir, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāna 2006.gadam uzdevumu izpildi.

Lai atvieglotu un vienkāršotu vīzu saņemšanu, projekts paredz noteikt ilgāku ielūguma derīguma termiņu, nomainot no trim uz sešiem mēnešiem, kā arī pagarināt vīzas pieprasītāja fotogrāfijas derīguma termiņu, turpmāk paredzot to atšķirīgu pa vecuma grupām no sešiem mēnešiem līdz pat četriem gadiem. Savukārt tiem ārzemniekiem, kuri iepriekšējās daudzkārtējās vīzas izmantojuši atbilstoši tiesību aktos noteiktajam, nākošo daudzkārtējo vīzu varēs izsniegt ar derīguma termiņu līdz diviem gadiem. Normatīvajos dokumentos paredzēts, ka dokumenti vīzas pieprasīšanai ārzemniekam jāiesniedz personīgi, bet pieļauti arī gadījumi, kad atļauts izmantot citu dokumentu iesniegšanas formu. Tādēļ jaunajos noteikumos noteikta vīzu izsniegšanas kārtība, kad ārzemnieks iesniedz dokumentus pa pastu vai elektroniski.

2007.gada 6.martā noteikumu grozījumi³⁴ pieņemti Ministru kabineta sēdē.

Valsts sekretāru sanāksmē **2006.gada 28.septembrī** izsludināti Iekšlietu ministrijas sagatavotie grozījumi Imigrācijas likumā, kas izstrādāti, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi Latvijā un vienkāršotu administratīvos procesus. Saskaņā ar grozījumiem komersantiem netiks anulēta vairākkārtējai ieceļošanai izsniegtā vīza, ja persona iesniegusi dokumentus uzturēšanās atļaujas saņemšanai, kā tas bija līdz šim. Bez tam grozījumi paredz, ka turpmāk, lai nodarbinātu jūrnieku uz starptautisko pārvadājumu kuģa, nebūs nepieciešama darba atļauja.

Likuma grozījumi paredz arī atvieglot ieceļošanu Latvijas pilsoņu ģimenes locekļiem - trešo valstu pilsoņiem. Turpmāk ieceļošanai Latvijas Republikā viņiem nebūs nepieciešama vīza, ja ģimenes loceklis kopā ar Latvijas pilsoni uzturas kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī un tur viņam izsniegta Savienības pilsoņa ģimenes locekļa uzturēšanās atļauja. Tāpat likuma grozījumi nosaka, ka nevajadzēs kārtot ielūgumus vīzas saņemšanai, ja vīzas pieprasītājs ir Latvijas Republikas pilsoņa laulātais vai laulātā nepilngadīgais bērns.

³⁴ Ministru kabineta 2007.gada 6.marta noteikumi Nr.162 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.217 „Vīzu noteikumi”, Latvijas Vēstnesis Nr.41, 09.03.2007.

Imigrācijas likuma grozījumos paredzēta iespēja ieceļot Latvijas Republikā ar ceļošanas dokumentu, kurā nav uzturēšanās atļaujas ielīmes, ja persona ir saņēmusi jaunu pasi un, šķērsojot robežu, var uzrādīt iepriekšējo ceļošanas dokumentu ar derīgu uzturēšanās atļauju tajā. Tāpat likuma grozījumi nosaka, ka personai nav nepieciešama darba atļauja, ja tās paredzētais nodarbināšanas laiks nepārsniedz 14 dienas.

2006.gada 27.oktobrī stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 3.oktobrī pieņemti noteikumi Nr.825 „Veselības traucējumi un slimības, kuru dēļ ārzemniekam atsaka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu”³⁵. Noteikumi izstrādāti, pamatojoties uz Imigrācijas likumā (34.panta pirmās daļas 5.punktā) doto deleģējumu, kas nosaka, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu atsaka, ja ārzemniekam ir tāds veselības traucējums vai slimība, kas apdraud sabiedrības drošību un tās locekļu veselību, vai ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks varētu radīt draudus sabiedrības veselībai, izņemot gadījumus, kad ārzemnieks ar Veselības ministrijas piekrišanu ierodas ārstēt attiecīgo veselības traucējumu vai slimību. Veselības traucējumu un slimību sarakstā ietverta tuberkuloze aktīvā fāzē - slimība, kas apdraud sabiedrības drošību un tās locekļu veselību.

2006.gada 27.oktobrī stājās spēkā Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra sēdē akceptētie noteikumi Nr.813 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”³⁶. Noteikumi nosaka izsaukumu apstiprināšanas kārtību; uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus; termiņuzturēšanās atļauju un pastāvīgās uzturēšanās atļauju izsniegšanas, reģistrēšanas un anulēšanas kārtību; ārzemnieku loku, kuri ir tiesīgi Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai sakarā ar nodarbinātību vai komercdarbību.

Ministru kabineta noteikumi izstrādāti, jo bija nepieciešams precizēt personu loku, kuras ir tiesīgas iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai Latvijas Republikā, kā arī precizēt iesniedzamo dokumentu klāstu. Noteikumos papildus iekļautas normas, kas nodrošina 2004.gada 29.aprīļa Padomes Direktīvas 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas

³⁵ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.825 „Veselības traucējumi un slimības, kuru dēļ ārzemniekam atsaka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu”, Latvijas Vēstnesis Nr.825, 26.10.2006.

³⁶ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.813 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”, Latvijas Vēstnesis Nr.171, 26.10.2006.

veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, ieviešanu Latvijas Republikas normatīvajos aktos.

2006.gada 12.decembrī Ministru kabinets apstiprināja grozījumus Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumos Nr.252 „Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību ārzemniekiem, kas ir tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju”³⁷. Grozījumi izstrādāti, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 24.panta piektajā daļā doto deleģējumu Ministru kabinetam noteikt citu attiecīga apjoma valsts valodas prasmi apliecināšu dokumentu atzīšanas kārtību. Noteikumu grozījumi nosaka, ka papildu valsts valodas prasmes apliecībai valsts valodu pirmā (zemākā) prasmes līmeņa B pakāpē var apliecināt arī pamatzglītības vai vispārējās vidējās izglītības sertifikāts, kas apliecina centralizētā eksāmena vērtējumu latviešu valodā vismaz E līmenī, un izglītības dokuments, kas apliecina latviešu valodas apguvi attiecīgā valstī atzītas pamata, vidējās vai augstākās izglītības programmas ietvaros. Lēmumu par izglītības programmas ietvaros apgūtās latviešu valodas atbilstību minētajam valsts valodas zināšanu apjomam pieņems Izglītības satura un eksaminācijas centrs.

2006.gada 12.decembrī Ministru kabinetā pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 "Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem"³⁸. Grozījumi izstrādāti, lai noteikumus papildinātu ar normām, kas izriet no:

- ✓ Padomes 2001.gada 20.jūlija direktīvas 2001/55/EK³⁹ par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas;

³⁷ Ministru kabineta 2006.gada 12.decembra noteikumi Nr.995 „Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumos Nr.252 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību ārzemniekiem, kas ir tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju"", Latvijas Vēstnesis Nr.200, 15.12.2006.

³⁸ Ministru kabineta 2006.gada 12.decembra noteikumi Nr.998 „Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 "Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem"", Latvijas Vēstnesis Nr.200, 15.12.2006.

³⁹ Padomes 2001.gada 20.jūlija Direktīva 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas, Oficiālais Vēstnesis L 212 , 07.08.2001, 12. – 23.lpp

- ✓ Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvas 2003/109/EK par trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji;
- ✓ Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm;
- ✓ Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu;
- ✓ un Padomes 2004.gada 13.decembra direktīvas 2004/114/EK⁴⁰ par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā.

2007.gada 18.janvārī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināta „Konceptija par migrācijas politiku nodarbinātības kontekstā”, kuras mērķis ir noteikt, vai pastāv nepieciešamība veicināt ārzemnieku uzņemšanu nodarbinātības nolūkā un sniegt priekšlikumus administratīvā sloga mazināšanai, organizējot uzturēšanās un darba atļauju izsniegšanas procedūru ārzemnieku uzņemšanai nodarbinātības nolūkā atbilstoši labas pārvaldības principam.

Lai objektīvi izvērtētu situāciju un sniegtu prognozes par situāciju darba tirgū nākotnē, koncepcijas izstrādes gaitā tika analizētas darbaspēka emigrācijas un imigrācijas tendences, kā arī situācija nodarbinātības un bezdarba jomā, demogrāfiskās situācijas un produktivitātes ietekme uz darbaspēka piedāvājumu, kā arī izpētīta Eiropas Savienības dalībvalstu pieredze nodarbinātības migrācijas vadīšanā. Bez tam, ir sniegtas prognozes par darbaspēka pārpalikumu un iztrūkumu.

Patreizējā Latvijas migrācijas politika saistībā ar nodarbinātību ir vērsta uz iekšējā darba tirgus aizsardzību. Darbaspēka uzņemšanas kārtība no trešajām valstīm ir reglamentēta, lai gan uzņemamo viesstrādnieku maksimālais skaits nav ierobežots, t.i., nepastāv kvotu sistēma. Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem

⁴⁰ Padomes 2004.gada 13.decembra Direktīva 2004/114/EK par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā, Oficiālais Vēstnesis L 375, 23.12.2004., 12. – 18.lpp

aktiem darba devējiem ir tiesības uzņemt jebkuras kvalifikācijas viesstrādniekus visos tautsaimniecības sektoros. Latvijā ieceļojušo ārvalstu darba ņēmēju skaits ir nenozīmīgs, tomēr tam ir tendence palielināties.

Koncepcijā ir izstrādāti vairāki priekšlikumi patreizējās situācijas uzlabošanai un nākotnē iespējamo problēmu risināšanai. Un kā darba grupas atbalstāmais variants tiek piedāvāts pilnveidot spēkā esošo situāciju, vienkāršojot administratīvās procedūras darbaspēka piesaistīšanai no trešajām valstīm. Šajā gadījumā darba devējiem būs iespējams elastīgāk reaģēt uz darbaspēka pieprasījuma izmaiņām, efektīvāk realizēt sabiedrībai nozīmīgus projektus, efektīvāk novērst darbaspēka trūkumu atsevišķās nozarēs, tiks veicināti ekonomiskās izaugsmes tempi un īstermiņā saglabāsies konkurētspēja zemas pievienotās vērtības produktu tirgū. Trūkumu starpā tiek minēts, ka darba devējiem samazināsies motivācija paaugstināt produktivitāti, uzlabot darba apstākļus un sociālo garantiju sistēmu. Varētu būt nelabvēlīgs iespaids uz vietējā darba tirgus attīstību, jo darba devēji labprātāk piesaistīs lēto darbaspēku no trešajām valstīm, bez tam būs nepieciešams investēt līdzekļus viesstrādnieku integrācijai, kā arī netiks veicināta emigrējušo Latvijas iedzīvotāju atgriešanās Latvijā.

Koncepciju izstrādāja Ministru prezidenta izveidotā darba grupa, kurā piedalījās daudzu ministriju pārstāvji, kā arī Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvji.

b) Ieceļošanas joslas un robežkontrole

2006.gada 10.jūnijā stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 6.jūnijā apstiprinātie noteikumi Nr.459 „Noteikumi par lēmuma par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā veidlapas paraugu un tās aizpildīšanas kārtību”⁴¹. Noteikumi nosaka lēmuma par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā veidlapas paraugu un tās aizpildīšanas kārtību.

Lēmuma veidlapa ir izstrādāta saskaņā ar Padomes 2004.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.2004/574/EK⁴² par Kopīgās rokasgrāmatas grozīšanu. Padomes lēmumu pieņēma, lai saskaņotu Eiropas Savienības dalībvalstu ieceļošanas atteikuma

⁴¹ Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumi Nr.459 „Noteikumi par lēmuma par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā veidlapas paraugu un tās aizpildīšanas kārtību”, Latvijas Vēstnesis Nr.90, 09.06.2006.

⁴² Padomes 2004.gada 29.aprīļa lēmums 2004/574/EK par Kopīgās rokasgrāmatas grozīšanu, Oficiālais Vēstnesis L 261, 06.08.2004, 36 – 39 lpp.

kritērijus, kā arī Šengenas Kopējā rokasgrāmata papildināta ar standarta ieceļošanas atteikuma veidlapu.

2006.gada 13.jūlijā izsludināti grozījumi Robežsardzes likumā⁴³, kas paplašinās Valsts robežsardzes Imigrācijas struktūrvienību darbinieku tiesības kontrolēt ārzemnieku uzturēšanās un nodarbinātības nosacījumus, kā arī dos tiesības robežsargiem pielietot aukstos ieročus. Saskaņā ar grozījumiem likumā robežsargiem būs precīzāk noteiktas tiesības veikt ārzemnieku uzturēšanās un nodarbinātības kontroli juridiskajām un fiziskajām personām piederošās vai to lietošanā esošās telpās un ēkās, kā arī tiesības uzaicināt personu uz Valsts robežsardzi sakarā ar materiāliem, kas saistīti ar ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās un izceļošanas nosacījumu kontroli, un tiesības pieprasīt un saņemt kontroles procesam nepieciešamo informāciju.

Pārējie grozījumu panti paredz tiesības robežsargam izmantot aukstos ieročus (speciālos dunčus), kas ietilpst robežas uzraudzības norīkojuma ekipējumā, kā arī dod jaunas tiesības robežsargam pielietot speciālos līdzekļus (stekus, roku dzelžus) aizturēto nelegālo imigrantu konvojēšanas, izraidīšanas un izmitināšanas laikā, lai savaldītu aizturētās personas, ja tās nepakļaujas vai pretojas robežsargam. Līdz šim speciālo līdzekļu pielietošana Robežsardzes likumā bija noteikta tikai, lai atvairītu uzbrukumus robežsargiem, kas veic robežas aizsardzību vai robežkontroli.

2007.gada 18.janvārī grozījumu projekts izskatīts Valsts sekretāru sanāksmē un nodots saskaņošanai atbildīgajām ministrijām un citām iesaistītajām iestādēm.

c) Bēgļa aizsardzība un patvērums

2006.gada 7.jūnijā Saeimā pieņemti grozījumi Patvēruma likumā⁴⁴, kas stājās spēkā 2006.gada 10.jūlijā. Likuma grozījumi izstrādāti, lai Bēgļu lietu apelācijas padomes Patvēruma likumā noteiktās funkcijas uzticētu Administratīvajai rajona tiesai. Tādējādi tiek ievērotas visas starptautiskās prasības un nodrošināta lietderīgāka valsts budžeta līdzekļu izmantošana, neuzturot atsevišķu institūciju.

Valsts sekretāru sanāksmē **2006.gada 14.septembrī** izsludināts Iekšlietu ministrijas sagatavotais likumprojekts „Likums par patvērumu Latvijas Republikā”, kas izstrādāts, lai nodrošinātu divu Eiropas Savienības direktīvu – Padomes direktīvas

⁴³ Grozījumi Robežsardzes likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.100, 29.06.2006.

⁴⁴ Likums „Grozījumi Patvēruma likumā”, Latvijas Vēstnesis Nr.98, 27.06.2006.

2004/83/EK⁴⁵ par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, un Padomes direktīvas 2005/85/EK⁴⁶ par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, ieviešanu.

Likumprojekts izstrādāts, pamatojoties uz šobrīd spēkā esošo Patvēruma likumu un detalizētāk nosaka kritērijus patvēruma piešķiršanai, kā arī patvēruma pieteikumu izskatīšanas kārtību. Papildus ir precizēti nosacījumi, lai piešķirtu pagaidu aizsardzību personu grupām, kas spiestas atstāt savas izcelsmes valstis bruņotu konfliktu rezultātā vai arī cilvēktiesību apdraudējuma dēļ, un par kurām Latvija varētu uzņemt atbildību, ja nākotnē Eiropas Savienības Padome pieņems attiecīgo lēmumu.

Likumprojekts izsludināts valsts sekretāru sanāksmē un nodots saskaņošanai atbildīgajām ministrijām un citām iesaistītajām institūcijām.

2006.gada 5.oktobrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 20.janvāra noteikumos Nr.29 "Kārtība, kādā no Latvijas Republikas izraidāma persona, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa, kā arī alternatīvo statusu"⁴⁷. Grozījumi izstrādāti, lai noteikumus terminoloģiski saskaņotu ar 2006.gada 7.jūnijā pieņemtajiem grozījumiem Patvēruma likumā, ar kuriem noteikta jauna lēmuma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikuma to piešķirt pārsūdzības kārtība.

Noteikumu grozījumi pieņemti Ministru kabineta sēdē 2007.gada 20.februārī un stājās spēkā 2007.gada 24.februārī.

⁴⁵ Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīva 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, Oficiālais Vēstnesis L 304 , 30.09.2004, 12 – 23 lpp.

⁴⁶ Padomes 2005.gada 1.decembra direktīva 2005/85/EK par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, ieviešanu, Oficiālais Vēstnesis L 326, 13.12.2005, 13 – 34 lpp.

⁴⁷ Ministru kabineta 2003.gada 20.janvāra noteikumi Nr.29 "Kārtība, kādā no Latvijas Republikas izraidāma persona, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa, kā arī alternatīvo statusu", Latvijas Vēstnesis Nr.14, 28.01.2003.

d) Pilsonība un naturalizācija

2006.gada 8.augustā Ministru kabineta sēdē pieņemti grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.33 „Noteikumi par latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi personām, kuras vēlas iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā”⁴⁸.

Noteikumu grozījumos noteikts ilgāks termiņš Pilsonības likumā noteiktās valsts valodas prasmes un zināšanu pārbaudes atkārtotai kārtošanai, pretendenta mutiskās atbildes ierakstīšanu audiokasetē, kā arī noteiktas augstākas prasības attiecībā uz valsts valodas prasmes vērtējumu personām, kuru valodas prasme pārbaudīta centralizētajā latviešu valodas un literatūras eksāmenā pamatizglītības vai vidējās izglītības iestādē.

Tāpat **2006.gada 8.augustā** Ministru kabineta sēdē pieņemti grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.34 "Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība"⁴⁹. Ministru kabineta noteikumu grozījumos ir paredzēta naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas izbeigšana, ja pilsonības pretendents trīs reizes nenokārto Pilsonības likumā noteikto valsts valodas prasmes vai zināšanu pārbaudi vai ja pretendents divu mēnešu laikā bez attaisnojoša iemesla neierodas uz Pilsonības likumā noteikto valsts valodas prasmes vai zināšanu pārbaudi.

e) Nelegālā migrācija

2006.gada 26.oktobrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.212 „Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtība, izceļošanas dokumenta forma un tā izsniegšanas kārtība”⁵⁰. Noteikumu grozījumi paredz saīsināt valsts teritorijā aizturēta, tai skaitā izraidāma

⁴⁸ Ministru kabineta 2006.gada 8.augusta noteikumi Nr.653 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.33 „Noteikumi par latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi personām, kuras vēlas iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā””, Latvijas Vēstnesis Nr.128, 11.08.2006.

⁴⁹ Ministru kabineta 2006.gada 8.augusta noteikumi Nr.652 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.34 "Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.128, 11.08.2006.

⁵⁰ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr. 212 „Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtība, izceļošanas dokumenta forma un tā izsniegšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.65, 30.04.2003.

pēc soda izciešanas Latvijas Republikā, ārzemnieka ceļošanas (atgriešanās) dokumenta iegūšanas procesu.

Noteikumu grozījumi⁵¹ pieņemti Ministru kabineta sēdē 2007.gada 20.februārī.

f) Atgriešana

2006.gada 10.maijā stājās spēkā Ministru kabinetā 2006.gada 24.aprīlī pieņemtie noteikumi Nr.337 „Noteikumi par kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu un kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”⁵². Noteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu, kā arī kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp dalībvalstīm.

Ministru kabineta noteikumi izdoti, lai transponētu Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvu 2003/110/EK⁵³ par palīdzību tranzīta gadījumos, lai veiktu izraidīšanu pa gaisa ceļu.

⁵¹ Ministru kabineta 2007.gada 20.februāra noteikumi Nr.141 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.212 „Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtība, izceļošanas dokumenta forma un tā izsniegšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.39, 07.03.2007.

⁵² Ministru kabineta 2006.gada 24.aprīļa noteikumi Nr.337 „Noteikumi par kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu un kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”, Latvijas Vēstnesis Nr.71, 09.05.2006.

⁵³ Padomes 2003. gada 25. novembra direktīva 2003/110/EK par palīdzību tranzīta gadījumos, lai veiktu izraidīšanu pa gaisa ceļu, Oficiālais Vēstnesis L 321 , 06.12.2003, 26. – 31.lpp.

3. EIROPAS SAVIENĪBAS TIESĪBU AKTU IEVIEŠANA

3.1. Patvērumš

- ✓ **1951.gada 28.jūlija Konvencija par bēgļa statusu**
- ✓ **1967.gada 31.janvāra protokols par bēgļa statusu**

1951.gada 28.jūlija Konvencija par bēgļa statusu un 1967.gada 31.janvāra protokols par bēgļa statusu Latvijā ratificēta 1997.gada 19.jūnijā un spēkā no 1997.gada 29.oktobra⁵⁴.

- ✓ **Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu⁵⁵.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/83/EK noteiktās normas, ir izstrādāts:

- Likumprojekts „Likums par patvērumu Latvijas Republikā”,
- Likumprojekts „Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā”,
- Likumprojekts „Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā”,
- Likumprojekts „Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”,

un pieņemti grozījumi Ārstniecības likumā⁵⁶ (08.06.2006.) un Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 „Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem” (12.12.2006.).

- ✓ **Padomes 2005.gada 1.decembra direktīva 2005/85/EK par minimālajiem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu⁵⁷.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2005/85/EK noteiktās normas, ir izstrādāts:

⁵⁴ Likums par 1951.gada 28.jūlija Konvenciju par bēgļa statusu un tās 1967.gada 31.janvāra Protokolu par bēgļa statusu”, Latvijas Vēstnesis Nr.171/174, 04.07.1997.

⁵⁵ Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, Oficiālais Vēstnesis L 304, 30.09.2004., 12 – 23.lpp

⁵⁶ Grozījumi Ārstniecības likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.98, 27.06.2006.

⁵⁷ Padomes 2005.gada 1.decembra direktīva 2005/85/EC par minimālajiem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, Oficiālais Vēstnesis L 326, 13.12.2005, 13. – 34.lpp

- Likumprojekts „Likums par patvērumu Latvijas Republikā”,
 - Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par nepilngadīgas personas, kas ir bez vecāku pavadības, pārstāvja pienākumiem, iecelšanas un atcelšanas kārtību, atlīdzības piešķiršanas un izmaksāšanas kārtību, atlīdzības apmēru un pārstāvim izvirzāmajām prasībām”.
- ✓ **Padomes 2004.gada 2.decembra lēmums 2004/904/EK, ar ko izveido Eiropas Bēgļu fondu laika posmam no 2005.gada līdz 2010.gadam⁵⁸.**
 - ✓ **Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/399/EK, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz attaisnotajiem izdevumiem par dalībvalstīs īstenojamām darbībām, kurām piešķir līdzfinansējumu no Eiropas Bēgļu fonda⁵⁹.**
 - ✓ **Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/400/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz finanšu korekciju procedūrām saistībā ar Eiropas Bēgļu fonda līdzfinansētajām darbībām⁶⁰.**
 - ✓ **Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/401/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmām un Eiropas Bēgļu fonda līdzfinansēto projektu administratīvās un finanšu pārvaldības noteikumiem⁶¹.**

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 26.maija rīkojumu Nr.363 "Par Eiropas Bēgļu fondu"⁶² Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir noteikta par Eiropas Bēgļu Fonda vadošo iestādi Latvijā. Ar šo rīkojumu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei uzdots izveidot Eiropas Bēgļu Fonda vadības un kontroles sistēmu.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir izstrādājusi šādu sistēmu, kas ir saskaņā ar minētajiem Padomes un Komisijas lēmumiem, un tā ir aprakstīta nacionālajā daudzgadu programmā 2005. - 2007.gadam.

⁵⁸ Padomes 2004.gada 2.decembra lēmums 2004/904/EK, ar ko izveido Eiropas Bēgļu fondu laikposmam no 2005.gada līdz 2010.gadam, Oficiālais Vēstnesis L 381, 28.12.2004., 52 – 62.lpp

⁵⁹ Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/399/EK, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz attaisnotajiem izdevumiem par dalībvalstīs īstenojamām darbībām, kurām piešķir līdzfinansējumu no Eiropas Bēgļu fonda, Oficiālais Vēstnesis L 162, 14.06.2006., 1 – 10.lpp

⁶⁰ Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/400/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz finanšu korekciju procedūrām saistībā ar Eiropas Bēgļu fonda līdzfinansētajām darbībām, Oficiālais Vēstnesis L 162, 14.06.2006., 11 – 19.lpp

⁶¹ Komisijas 2006.gada 20.janvāra lēmums 2006/401/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmām un Eiropas Bēgļu fonda līdzfinansēto projektu administratīvās un finanšu pārvaldības noteikumiem, Oficiālais Vēstnesis L 162, 14.06.2006., 20 – 26.lpp

⁶² Ministru kabineta 2004.gada 26.maija rīkojums Nr.363 "Par Eiropas Bēgļu fondu", Latvijas Vēstnesis Nr.86, 28.05.2004.

- ✓ **Padomes 2003.gada 18.februāra regula Nr.343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm⁶³.**
- ✓ **Komisijas 2003.gada 2.septembra regula Nr.1560/2003, ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Padomes Regulu (EK) Nr.343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm⁶⁴.**

Lai efektīvi piemērotu Padomes regulu Nr.343/2003 un Komisijas regulu Nr.1560/2003, 2004.gadā Latvijā uzsāka izmantot EURODAC sistēmu, kā arī veica nepieciešamos grozījumus Patvēruma likumā⁶⁵ (02.02.2005.).

- ✓ **Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīva 2003/9/EK ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai⁶⁶.**

Padomes direktīva 2003/9/EK ir ieviesta, transponējot to:

- Patvēruma likumā⁶⁷ (20.01.2005.),
- Ministru kabineta 2002.gada 3.septembra noteikumos Nr.406 „Noteikumi par patvēruma meklētāja personas dokumentu un tā izsniegšanas kārtību”⁶⁸ (08.02.2005.) un
- Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumos Nr.119 „Noteikumi par uztura, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādes izdevumu apmēru patvēruma meklētājam un šo izdevumu segšanas kārtību”⁶⁹,

kā arī normas transponētas valdībā apstiprināšanai iesniegtā likumprojektā „Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”.

⁶³ Padomes 2003. gada 18. februāra regula Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, Oficiālais Vēstnesis L 050, 25.02.2003, 1. – 10.lpp

⁶⁴ Komisijas 2003.gada 2.septembra regula Nr.1560/2003, ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Padomes Regulu (EK) Nr.343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, Oficiālais Vēstnesis L 222, 05.09.2003., 3. – 23.lpp

⁶⁵ Grozījumi Patvēruma likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.98, 27.06.2006.

⁶⁶ Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīva 2003/9/EK ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, Oficiālais Vēstnesis L 031, 06.02.2003, 18. – 25.lpp

⁶⁷ Grozījumi Patvēruma likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.18, 02.02.2005.

⁶⁸ Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumi Nr.112 „Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 3.septembra noteikumos Nr.406 „Noteikumi par patvēruma meklētāja personas dokumentu un tā izsniegšanas kārtību””, Latvijas Vēstnesis Nr.24, 11.02.2005.

⁶⁹ Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumi Nr.119 „Noteikumi par uztura, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādes izdevumu apmēru patvēruma meklētājam un šo izdevumu segšanas kārtību”, Latvijas Vēstnesis Nr.27, 17.02.2005.

- ✓ **Padomes 2001.gada 20.jūlija direktīva 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas⁷⁰.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2001/55/EK noteiktās normas, ir pieņemti grozījumi gan Patvēruma likumā (20.01.2005.), gan Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 „Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem” (12.12.2006.) un izstrādāts:

- Likumprojekts „Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”,
- Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 3.septembra noteikumos Nr.410 „Noteikumi par personu apliecinošu dokumentu personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, un par personas apliecību personai, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība””.

- ✓ **Padomes 2000.gada 11.decembra regula Nr.2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju⁷¹**
- ✓ **Padomes 2002.gada 28.februāra regula Nr.407/2002 ar ko paredz dažus īstenošanas noteikumus Regulai Nr. 2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju⁷²**

Lai efektīvi piemērotu Padomes regulu Nr.2725/2000 un regulu Nr.407/2002, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē izveidots Eurodac nacionālais kontaktpunkts, kas efektīvi nodrošina sistēmas darbu, kā arī starp iesaistītajām lekslietu ministrijas kompetentām iestādēm skaidri nodalīta kompetence un atbildība.

⁷⁰ Padomes 2001.gada 20.jūlija direktīva 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas, Oficiālais Vēstnesis L 212, 07.08.2001., 12 – 23.lpp

⁷¹ Padomes 2000.gada 11.decembra regula Nr.2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju, Oficiālais Vēstnesis L 316, 15.12.2000., 1. – 10.lpp

⁷² Padomes 2002.gada 28.februāra regula Nr.407/2002 ar ko paredz dažus īstenošanas noteikumus Regulai Nr. 2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju, Oficiālais Vēstnesis L 062, 05.03.2002., 1. – 5.lpp

3.2. Migrācija

Uzņemšana

- ✓ ***Padomes 2006.gada 5.oktobra lēmums 2006/688/EK, ar ko izveido mehānismu, lai savstarpēji apmainītos ar informāciju par dalībvalstu pasākumiem patvēruma un imigrācijas jomā⁷³.***

Lai efektīvi piemērotu Padomes lēmumu Nr.2006/688/EK, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē izveidots nacionālais kontaktpunkts, lai savstarpēji apmainītos ar informāciju par tādiem attiecīgo valstu pasākumiem patvēruma un migrācijas jomā, kuri varētu radīt nopietnas sekas vairākām dalībvalstīm vai Eiropas Savienībai kopumā.

- ✓ ***Padomes 2005.gada 12.oktobra direktīva 2005/71/EK par īpašu procedūru trešo valstu valsts piederīgo uzņemšanai zinātniskās pētniecības nolūkos⁷⁴.***

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2005/71/EK noteiktās normas, ir pieņemti grozījumi Zinātniskās darbības likumā⁷⁵ (28.12.2006.) un izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Imigrācijas likumā”.

- ✓ ***Padomes 2004.gada 13.decembra direktīva 2004/114/EK par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesaņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā⁷⁶.***

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/114/EK noteiktās normas, ir pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 „Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem” (12.12.2006.) un izstrādāti likumprojekti „Grozījumi Imigrācijas likumā” un „Grozījumi Vispārējās izglītības likumā”.

⁷³ Padomes 2006.gada 5.oktobra lēmums 2006/688/EK, ar ko izveido mehānismu, lai savstarpēji apmainītos ar informāciju par dalībvalstu pasākumiem patvēruma un imigrācijas jomā, Oficiālais Vēstnesis L 283, 14.10.2006., 40. – 43.lpp

⁷⁴ Padomes 2005.gada 12.oktobra direktīva 2005/71/EK par īpašu procedūru trešo valstu valsts piederīgo uzņemšanai zinātniskās pētniecības nolūkos, Oficiālais Vēstnesis L 289, 03.11.2005., 15. – 22.lpp

⁷⁵ Ministru kabineta 2006.gada 28.decembra noteikumi Nr.1076 „Grozījumi Zinātniskās darbības likumā”, Latvijas Vēstnesis Nr.208, 30.12.2006.

⁷⁶ Padomes 2004.gada 13.decembra direktīva 2004/114/EK par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesaņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā, Oficiālais Vēstnesis L 375, 23.12.2004., 12. – 18.lpp

- ✓ **Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr.1612/68 un atceļ direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK⁷⁷.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/38/EK noteiktās normas, ir pieņemti:

- Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumi Nr.586 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi”,
- grozījumi Ārstniecības likumā (08.06.2006.),
- grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu”⁷⁸ (27.09.2005.) un
- Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”⁷⁹,

un izstrādāti:

- Likumprojekts „Grozījumi Imigrācijas likumā”,
 - Likumprojekts „Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā”,
- ✓ **Padomes 2003.gada 25.novembra direktīva 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji⁸⁰.**

⁷⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr.1612/68 un atceļ direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, Oficiālais Vēstnesis L 158, 30.04.2004., 77. – 123.lpp

⁷⁸ Ministru kabineta 2005.gada 27.septembra noteikumi Nr.733 „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu””, Latvijas Vēstnesis Nr.157, 04.10.2005.

⁷⁹ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.

⁸⁰ Padomes 2003.gada 25.novembra direktīva 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, Oficiālais Vēstnesis L 016, 23.01.2004., 44. – 53.lpp

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2003/109/EK noteiktās normas, izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā” un pieņemts:

- Grozījumi Imigrācijas likumā⁸¹ (06.04.2006.)
 - Likums „Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā” (pieņemts 22.06.2006.),
 - grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 „Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem” (12.12.2006.),
 - Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”.
- ✓ ***Padomes 2003.gada 22.septembra direktīva 2003/86/EK par tiesībām uz ģimeņu atkalapvienošanos***⁸².

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2003/86/EK noteiktās normas, izstrādāts likumprojekts „Likums par patvērumu Latvijas Republikā” un pieņemti:

- Grozījumi Imigrācijas likumā⁸³ (24.11.2005.),
 - Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumi Nr.652 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa ģimenes atkalapvienošana, kā arī tās personas ģimenes atkalapvienošana, kurai piešķirts alternatīvais statuss”⁸⁴.
- ✓ ***Padomes 2002.gada 13.jūnija regula Nr.1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem***⁸⁵.

Atbilstoši prasībām, kādas ir izvirzītas Padomes regulā 1030/2002, no 2004.gada 1.maija Latvijā uzsāka vienotas formas uzturēšanās atļauju ielīmju izmantošanu.

⁸¹ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.62, 19.04.2006.

⁸² Padomes 2003.gada 22.septembra direktīva 2003/86/EK par tiesībām uz ģimeņu atkalapvienošanos, Oficiālais Vēstnesis L 251, 03.10.2003., 12. – 18.lpp

⁸³ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.198, 13.12.2005.

⁸⁴ Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumi Nr.652 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa ģimenes atkalapvienošana, kā arī tās personas ģimenes atkalapvienošana, kurai piešķirts alternatīvais statuss”, Latvijas Vēstnesis Nr.138, 01.09.2005.

⁸⁵ Padomes 2002.gada 13.jūnija regula Nr.1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem, Oficiālais Vēstnesis L 157, 15.06.2002., 1. – 7.lpp

- ✓ ***Padomes 1994.gada 30.novembra lēmums par kopīgu rīcību, ko Padome, pamatojoties uz K3.panta 2.punkta b) apakšpunktu Līgumā par Eiropas Savienību, pieņēmusi attiecībā uz ceļošanas iespējām skolēniem no trešajām valstīm, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji*⁸⁶.**

Lai ievērotu Padomes lēmuma noteikto rīcību attiecībā uz ceļošanas iespējām skolēniem no trešajām valstīm, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, Ministru kabinetā 2003.gada 16.decembrī pieņemti noteikumi Nr.707 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas nepilngadīgi ārzemnieki bez vecāku vai aizbildņu pavadības”⁸⁷.

Cīna pret nelegālo migrāciju un atgriešana

- ✓ ***Padomes 2005.gada 16.marta lēmums 2005/267/EK, ar ko izveido drošu tīmeklī izvietotu informācijas un koordinācijas tīklu dalībvalstu migrācijas pārvaldes dienestiem*⁸⁸.**

ICONET Latvijā ieviests Valsts Robežsardzes Imigrācijas dienestā; ir nozīmēts nacionālais koordinators. Bez tam Valsts robežsardzes amatpersona arī piedalījās tehnisko ekspertu darba grupas sēdēs ICONET izstrādei.

- ✓ ***Padomes 2004.gada 29.aprīļa lēmums 2004/573/EK par kopēju lidojumu organizēšanu ar mērķi no divu vai vairāku dalībvalstu teritorijas izraidīt trešo valstu piederīgos, uz kuriem attiecas izraidīšanas pasākumi*⁸⁹.**

2005.gada 27.decembrī spēkā stājās grozījumi Imigrācijas likuma⁹⁰ 50.pantā, papildinot to ar trešo daļu, kurā noteikts, ka kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu, kā arī kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm nosaka Ministru kabinets. Vienlaikus minētais grozījums paredz

⁸⁶ Padomes 1994.gada 30.novembra lēmums par kopīgu rīcību, ko Padome, pamatojoties uz K3.panta 2.punkta b) apakšpunktu Līgumā par Eiropas Savienību, pieņēmusi attiecībā uz ceļošanas iespējām skolēniem no trešajām valstīm, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, Oficiālais Vēstnesis L 327, 19.12.1994., 1. – 3.lpp

⁸⁷ Ministru kabineta 2003.gada 16.decembra noteikumi Nr.707 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas nepilngadīgi ārzemnieki bez vecāku vai aizbildņu pavadības”, Latvijas Vēstnesis Nr.180, 19.12.2003.

⁸⁸ Padomes 2005.gada 16.marta lēmums 2005/267/EK, ar ko izveido drošu tīmeklī izvietotu informācijas un koordinācijas tīklu dalībvalstu migrācijas pārvaldes dienestiem, Oficiālais Vēstnesis L 083, 01.04.2005, 48. – 51.lpp

⁸⁹ Padomes 2004.gada 29.aprīļa lēmums 2004/573/EK par kopēju lidojumu organizēšanu ar mērķi no divu vai vairāku dalībvalstu teritorijas izraidīt trešo valstu piederīgos, uz kuriem attiecas izraidīšanas pasākumi, Oficiālais Vēstnesis L 261, 06.08.2004., 28. – 35.lpp

⁹⁰ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.198, 13.12.2005.

direktīvas pasākumu pilnveidošanu papildus, iekļaujot Padomes 2004. gada 29. aprīļa Lēmuma 2004/573/EK tiesību normas.

Lai nodrošinātu normatīvo aktu pilnīgu atbilstību direktīvas prasībām, 2006.gada 25.aprīlī Ministru kabinetā pieņemti noteikumi Nr.337 „Kārtība, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjoms, kā arī kārtība, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”⁹¹, kas stājas spēkā 2006.gada 10.maijā.

- ✓ ***Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/82/EK par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem***⁹².

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/82/EK noteiktās normas, ir pieņemti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā⁹³ (22.06.2006.) un grozījumi likumā „Par aviāciju”⁹⁴ (30.05.2006.).

- ✓ ***Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm***⁹⁵.

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/82/EK noteiktās normas, ir pieņemti:

- likums "Par cilvēku tirdzniecības upura uzturēšanos Latvijā"⁹⁶ (25.01.2007.),
- grozījumi Imigrācijas likumā⁹⁷ (25.01.2007.),

⁹¹ 2006.gada 25.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.337 „Kārtība, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjoms, kā arī kārtība, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”, Latvijas Vēstnesis Nr.71, 09.05.2006.

⁹² Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/82/EK par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem, Oficiālais Vēstnesis L 261, 06.08.2004., 24. – 27.lpp

⁹³ Grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, Latvijas Vēstnesis Nr.107, 07.07.2006.

⁹⁴ Grozījumi likumā par Aviāciju, Latvijas Vēstnesis Nr.83, 30.05.2006.

⁹⁵ Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, Oficiālais Vēstnesis L 261, 06.08.2004., 19. – 23.lpp

⁹⁶ Likums "Par cilvēku tirdzniecības upura uzturēšanos Latvijā", Latvijas Vēstnesis Nr.23, 08.02.2007.

⁹⁷ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.23, 08.02.2007.

- grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 „Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem” (12.12.2006.),
- 2006.gada 3.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.813 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”.

✓ **Padomes 2003.gada 25.novembra direktīva 2003/110/EK par palīdzību tranzīta gadījumos, lai veiktu izraidīšanu pa gaisu⁹⁸.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/82/EK noteiktās normas, 2006.gada 10.maijā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.337 „Noteikumi par kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu un kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”.

- ✓ **Padomes 2002.gada 28.novembra pamatlēmums 2002/946/TI par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu⁹⁹.**
- ✓ **Padomes 2002.gada 28.novembra direktīva 2002/90/EK, ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu¹⁰⁰.**

Padomes direktīva 2002/90/EK ir ieviesta, transponējot to Krimināllikumā.

- ✓ **Padomes 2001.gada 28.jūnija direktīva 2001/51/EK, ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas Līgumu¹⁰¹.**

Lai transponētu nacionālajos tiesību aktos Padomes Direktīvā 2004/82/EK noteiktās normas, ir pieņemti grozījumi Imigrācijas likumā¹⁰² (24.11.2005.), grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (17.03.2005.) un Ministru kabineta

⁹⁸ Padomes 2003.gada 25.novembra direktīva 2003/110/EK par palīdzību tranzīta gadījumos, lai veiktu izraidīšanu pa gaisu, Oficiālais Vēstnesis L 321, 06.12.2003., 26. – 31.lpp

⁹⁹ Padomes 2002.gada 28.novembra pamatlēmums par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu, Oficiālais Vēstnesis L 328, 05.12.2002., 1. – 3.lpp

¹⁰⁰ Padomes 2002.gada 28.novembra direktīva 2002/90/EK, ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu, Oficiālais Vēstnesis L 328, 05.12.2002., 17. – 18.lpp

¹⁰¹ Padomes 2001.gada 28.jūnija direktīva 2001/51/EK, ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas Līgumu, Oficiālais Vēstnesis L 187, 10.07.2001., 45. – 46.lpp

¹⁰² Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.198, 13.12.2005.

2003.gada 9.septembra noteikumi Nr.504 „Kārtība, kādā nosaka un piedzen ar ārzemnieka izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā saistītos izdevumus”¹⁰³.

- ✓ **Padomes 2001.gada 28.maija direktīva 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu**¹⁰⁴.
- ✓ **Padomes 2004.gada 23.februāra lēmums 2004/191/EK, ar ko nosaka kritērijus un praktiskus pasākumus finanšu traucējumu kompensācijai, kas rodas, piemērojot Direktīvu 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu pilsoņu izraidīšanu**¹⁰⁵.

Padomes 2001.gada 28.maija direktīva 2001/40/EK un Padomes 2004.gada 23.februāra lēmums 2004/191/EK šobrīd Latvijai nav saistoši un tiks piemēroti pēc Latvijas pievienošanās Šengenas zonai.

¹⁰³ Ministru kabineta 2003.gada 9.septembra noteikumi Nr.504 „Kārtība, kādā nosaka un piedzen ar ārzemnieka izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā saistītos izdevumus”, Latvijas Vēstnesis Nr.125, 12.09.2003.

¹⁰⁴ Padomes 2001.gada 28.maija direktīva 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu, Oficiālais Vēstnesis L 149, 02.06.2001., 34. – 36.lpp

¹⁰⁵ Padomes 2004.gada 23.februāra lēmums 2004/191/EK, ar ko nosaka kritērijus un praktiskus pasākumus finanšu traucējumu kompensācijai, kas rodas, piemērojot Direktīvu 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu pilsoņu izraidīšanu, Oficiālais Vēstnesis L 060, 27.02.2004., 55. – 57.lpp

4. CITI POLITIKAS IEVIEŠANAS JAUTĀJUMI

Darba tirgus un nodarbinātība

2006.gada 25.jūlijā Ministru kabineta sēdē pieņemts Ekonomikas ministrijas iesniegtais informatīvais ziņojums ar priekšlikumiem, kā uzlabot kārtību, kādā atbildīgās institūcijas iegūst, uzkrāj informāciju un apmainās ar to, kā arī koordinē savu darbību, funkciju un uzdevumu izpildi, lai nodrošinātu savlaicīgu un padziļinātu darba tirgus prognožu sagatavošanu un attiecīgu politikas plānošanas dokumentu izstrādi (Ministru kabineta 25.07.2006. sēdes protokola lēmums Nr.39, 41§). Ziņojuma izstrādes mērķis ir apzināt situāciju valstī darba tirgus prognozēšanas jomā un sagatavot priekšlikumus kā pilnveidot darba tirgus prognozēšanas sistēmu, veicināt informācijas apmaiņu un darbības koordināciju starp atbildīgajām institūcijām.

2006.gada 22.augustā Ministru kabineta sēdē pieņemts Labklājības ministrijas iesniegtais informatīvais ziņojums par nepieciešamajiem priekšlikumiem, lai nodrošinātu elastību un drošību darba tiesiskajās attiecībās (Ministru kabineta sēdes protokola lēmums Nr.43, 45§). Ziņojums izstrādāts, jo deklarācijā par Aigara Kalviša vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību Ministru kabinetu veidojošās politiskās partijas vienojušās Latvijas darba tirgus konkurētspējas veicināšanai darba likumdošanu padarīt elastīgāku un nodrošināt tās reālu ievērošanu.

2006.gada 30.novembrī Ministru kabineta sēdē pieņemts Labklājības ministrijas iesniegtais informatīvais ziņojums par nepieciešamajiem priekšlikumiem nelegālās un neregistrētās nodarbinātības ierobežošanai (Ministru kabineta sēdes protokola lēmums Nr.62, 31§). Ziņojums izstrādāts, jo Valdības deklarācijā Ministru kabinetu veidojošās politiskās partijas vienojušās par godīgai konkurencei labvēlīgas vides atbalsta veidošanu, vēršoties pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanu, "aplokšņu" algām un privātpersonu ienākumu slēpšanu un vienlaikus neradot administratīvos šķēršļus godīgu uzņēmumu konkurētspējai. Šajā kontekstā viena no Labklājības ministrijas 2006.gada darbības prioritātēm ir nelegālās nodarbinātības samazināšana.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

- ✓ 1991.gada 27.marta Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Republikas Ministru Padomes Migrācijas lietu pārvaldes departamenta izveidošanu", Ziņotājs Nr.21, 1991.06.06.
- ✓ 1991.gada 8.oktobra Ministru Padomes lēmums Nr.266 "Par imigrantu pierakstīšanās pagaidu pārtraukšanu", AP MP Nr.7, 1991.10.25.
- ✓ Likums "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā", LR Augstākās padomes un Valdības Ziņotājs Nr.27/28, 1992
- ✓ Ministru kabineta iekārtas likums, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 19.08.1993.
- ✓ Pilsonības likums, Latvijas Vēstnesis Nr.93, 11.08.1994.
- ✓ Saeimas Kārtības rullis, Latvijas Vēstnesis Nr.96, 18.08.1994.
- ✓ Likums „Par patvēruma meklētājiem un bēgļiem Latvijas Republikā”, Latvijas Vēstnesis Nr.171/174, 04.07.1997.
- ✓ Likums par 1951.gada 28.jūlija Konvenciju par bēgļa statusu un tās 1967.gada 31.janvāra Protokolu par bēgļa statusu”, Latvijas Vēstnesis Nr.171/174, 04.07.1997.
- ✓ Robežsardzes likums, Latvijas Vēstnesis Nr.329/330, 16.12.1997.
- ✓ Patvēruma likums, Latvijas Vēstnesis Nr.48, 27.03.2002.
- ✓ Imigrācijas likums, Latvijas Vēstnesis Nr.169, 20.11.2002.
- ✓ Grozījumi Patvēruma likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.18, 02.02.2005.
- ✓ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.198, 13.12.2005.
- ✓ Grozījumi likumā par Aviāciju, Latvijas Vēstnesis Nr.83, 30.05.2006.
- ✓ Grozījumi Patvēruma likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.98, 27.06.2006.
- ✓ Grozījumi Ārstniecības likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.98, 27.06.2006.
- ✓ Grozījumi Robežsardzes likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.100, 29.06.2006.
- ✓ Grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, Latvijas Vēstnesis Nr.107, 07.07.2006.
- ✓ Likums "Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā", Latvijas Vēstnesis Nr.107, 07.07.2006.
- ✓ Likums "Par cilvēku tirdzniecības upura uzturēšanos Latvijā", Latvijas Vēstnesis Nr.23, 08.02.2007.

- ✓ Grozījumi Imigrācijas likumā, Latvijas Vēstnesis Nr.23, 08.02.2007.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 20.janvāra noteikumi Nr.29 "Kārtība, kādā no Latvijas Republikas izraidāma persona, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa, kā arī alternatīvo statusu", Latvijas Vēstnesis Nr.14, 28.01.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr. 212 „Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtība, izceļošanas dokumenta forma un tā izsniegšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.65, 30.04.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.214 "Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem", Latvijas Vēstnesis Nr.65, 30.04.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.238 „Ekonomikas ministrijas nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.70, 13.05.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 9.septembra noteikumi Nr.504 „Kārtība, kādā nosaka un piedzen ar ārzemnieka izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā saistītos izdevumus”, Latvijas Vēstnesis Nr.125, 12.09.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2003.gada 16.decembra noteikumi Nr.707 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas nepilngadīgi ārzemnieki bez vecāku vai aizbildņu pavadības”, Latvijas Vēstnesis Nr.180, 19.12.2003.
- ✓ Ministru kabineta 2004.gada 27.janvāra noteikumi Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums, Latvijas Vēstnesis Nr.16, 30.01.2004.
- ✓ Ministru kabineta 2004.gada 26.maija rīkojums Nr.363 "Par Eiropas Bēgļu fondu", Latvijas Vēstnesis Nr.86, 28.05.2004.
- ✓ Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumi Nr.112 „Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 3.septembra noteikumos Nr.406 „Noteikumi par patvēruma meklētāja personas dokumentu un tā izsniegšanas kārtība””, Latvijas Vēstnesis Nr.24, 11.02.2005.
- ✓ Ministru kabineta 2005.gada 22.februāra noteikumi Nr.137 „Naturalizācijas pārvaldes nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.33, 25.02.2005.
- ✓ Ministru kabineta 2005.gada 27.septembra noteikumi Nr.733 „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu””, Latvijas Vēstnesis Nr.157, 04.10.2005.
- ✓ Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumi Nr.119 „Noteikumi par uztura, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādes izdevumu apmēru patvēruma meklētājam un šo izdevumu segšanas kārtību”, Latvijas Vēstnesis Nr.27, 17.02.2005.

- ✓ Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumi Nr.652 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa ģimenes atkalapvienošana, kā arī tās personas ģimenes atkalapvienošana, kurai piešķirts alternatīvais statuss”, Latvijas Vēstnesis Nr.138, 01.09.2005.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 31.janvāra noteikumi Nr.84 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.21, 03.02.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumi Nr.149 „Noteikumi par valstīm, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, nepieciešams veikt papildu pārbaudi, kā arī nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā”, Latvijas Vēstnesis Nr.31, 22.02.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 11.aprīļa noteikumi Nr.279 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.183 "Ielūgumu apstiprināšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.60, 13.04.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 24.aprīļa noteikumi Nr.337 „Noteikumi par kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjomu un kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”, Latvijas Vēstnesis Nr.71, 09.05.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.337 „Kārtība, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā pa gaisa telpu, šīs palīdzības apjoms, kā arī kārtība, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm”, Latvijas Vēstnesis Nr.71, 09.05.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumi Nr.459 „Noteikumi par lēmuma par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā veidlapas paraugu un tās aizpildīšanas kārtību”, Latvijas Vēstnesis Nr.90, 09.06.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumi Nr.586 „Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi”, Latvijas Vēstnesis Nr.586, 20.07.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 8.augusta noteikumi Nr.652 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.34 "Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.128, 11.08.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 8.augusta noteikumi Nr.653 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.33 „Noteikumi par latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi personām, kuras vēlas

- iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā”, Latvijas Vēstnesis Nr.128, 11.08.2006.
- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.825 „Veselības traucējumi un slimības, kuru dēļ ārzemniekam atsaka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu”, Latvijas Vēstnesis Nr.825, 26.10.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.811 „Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nolikums”, Latvijas Vēstnesis Nr.160, 06.10.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.813 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”, Latvijas Vēstnesis Nr.171, 26.10.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2006.gada 12.decembra noteikumi Nr.995 „Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumos Nr.252 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību ārzemniekiem, kas ir tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju”, Latvijas Vēstnesis Nr.200, 15.12.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2006.gada 12.decembra noteikumi Nr.998 „Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.janvāra noteikumos Nr.44 "Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.200, 15.12.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2006.gada 28.decembra noteikumi Nr.1076 „Grozījumi Zinātniskās darbības likumā”, Latvijas Vēstnesis Nr.208, 30.12.2006.
 - ✓ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.
 - ✓ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.107 „Noteikumi par kārtību, kādā tiek veikta pieejamās informācijas pārbaude, izskatot ārzemnieka vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasījuma dokumentus”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.
 - ✓ Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”, Latvijas Vēstnesis Nr.28, 16.02.2007.
 - ✓ Ministru kabineta 2007.gada 20.februāra noteikumi Nr.141 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.212 „Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtība, izceļošanas dokumenta forma un tā izsniegšanas kārtība”, Latvijas Vēstnesis Nr.39, 07.03.2007.
 - ✓ Ministru kabineta 2007.gada 6.marta noteikumi Nr.162 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.217 „Vīzu noteikumi”, Latvijas Vēstnesis Nr.41, 09.03.2007.

- ✓ Ministru kabineta 2006.gada 1.februāra rīkojums Nr.60 „Par vienotās patvēruma un migrācijas vadības sistēmas attīstības programmu 2006. – 2009. gadam”, Latvijas Vēstnesis Nr.21, 03.02.2006.
- ✓ Roze M., Migrācijas politika Latvijā, Latvija Eiropas Savienībā, Nr.1, Eiropas Savienības informācijas aģentūra, 2006.gada februārī
- ✓ Deklarācija par A.Kalviša vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību. Sk. internetā <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/vesture/kalvisa-valdiba/deklaracija-kalvitis/>
- ✓ Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību. Sk. internetā <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/darbibu-reglamentejosie-dokumenti/deklaracija/>
- ✓ Integrētā Latvijas robežas vadības stratēģija 2003.-2007.gadam. Sk. internetā <http://ppd.mk.gov.lv/ui/DocumentContent.aspx?ID=4080>
- ✓ Valsts robežsardzes attīstības koncepcija 2001. – 2005. gadam. Sk. internetā <http://ppd.mk.gov.lv/ui/DocumentContent.aspx?ID=1405>
- ✓ Latvijas Ārpolitikas pamatnostādnes 2006. – 2010.gadam. Sk. internetā <http://www.am.gov.lv/lv/Arpolitika/pamatnostadnes/>